

JOSE MARIA MAKUA ZARANDONAREN OROIMENEZ

Bilbo, 1995-VII-10

*Jean Haritschelhar,
Euskaltzainburua*

Josu Bergara, Bizkaiko diputatu nagusi jauna,
Tomas Uribetxeberria, kulturako diputatu jauna,
Mertxe Goienetxe anderea,
Euskaltzainkideak,
Jaun-Andereak. Agur.

Zuri, diputatu nagusi jauna, nire lehen hitzak zorionen eskaintzeko berrikitan hartu duzun karguarengatik. Nire zorionak ere Bizkaiko kulturarako diputatu jaunari; aspaldian ezagutzen dugu elgar, aspaldian elgarrekin ari gara lanean eta pentsatzen dut berdin segituko dugula.

Anitz zor dio Euskaltzaindiak Bizkaiko Diputazioari. Izan da, duela orain 77 urte gure Erakundearen sortzaileetarik lehena; ez dezakegu ahanztu Kosme Elgezabal eta Felix Landaburu diputatuek egin zuten proposamena 1918-ko urtarrilaren 25-ean: beharrezkoa zela "Bazkude bat euzkeria eta bere izkelgi oro adiratu, garbitu, obetu, orobatu ta zabaltzeko".

Sortu zen, beraz, Euskaltzaindia eta orduz gero beti ukan du Bizkaiko Diputazioaren laguntza... Gehiago dena, duela orain hamar urte, etxe hau erosirik, Jose Maria Makua, orduko Bizkaiko diputatu nagusiak Bizkaiko Diputazioaren izenean sinatu zuen Aita Luis Villasante orduko euskaltzainburuarekin *hitzarmen* bat etxe hau eskainiz Euskaltzaindiari, ukan zezan merezi zuen egoitza egokia.

Hori zen 1985-eko uztailaren 10-ean, hain zuzen duela hamar urte, egun berean bilduak baikara sinadura horretaz oroituz. Hortakotz, deitu dugu ere Mertxe Goienetxe anderea, Jose Maria Makua-ren alarguna, bere hiru haurrekin, Yolanda, Txema eta Beatriz, nahi baitugu jakin dezaten gure ondotik etorriko direnek nork eta noiz eskaini eta zertako dagoen hemen gure egoitza.

Egoitza eder bat daukagu, Bizkaiko Diputazioaren etxea izana XIX.mendean. Bizkaiko Diputazioak erositua, gero berriztatua Alberto Pradera diputatu nagusi zelarik eta apaindua bi Gobernuen eta hiru Foru Aldundien artean. Etxe hau da Euskaltzaindiaren bihotza, bere bulego, gela nagusi, batzorde gela, artxibo eta liburutegiarekin.

Horiek guziak pozik hartu ditu Euskaltzaindiak etxe sartzea eginik duela orain lau urte, 1991-n. Baina... beti baita baina bat, etxe honen mantenuak, lehenago ez genituen eguneroko gastuak ordaindu behar ditugu. Ez nagoke zure aitzinean hori erran gabe, pentsatzen baitut ez diguzula ukatuko laguntza berezi bat, gastu horien ordaintzeko,

jakirik agintarienganik ukaiten duguna gastatzen dugula gure lanen aurreratzeko, euskararen “obetzeko, orobatzeko eta zabaltzeko” Kosme Elgezabal eta Felix Landaburuk zioten bezala.

Erranak erran, eta gaizki erranak barkatu, Mertxe Goienetxe andereari galdeginen diot agert dezan orain, haren senar zenari eskaintzen diogun oroimenenezko plaka, zuen aintzinean, Bizkaiko agintari jaunak, hemen dela lekuko Aita Luis Villasante orduko sinatzailea eta euskaltzainburua.

**JOSE MARIA MAKUA ZARANDONA
JAUNARI EUSKALTZAINDIAK
OROITARRIA**

Egoitza, Bilbo, 1995-07-10

Jose Maria Makua Goienetxe

Jaun-Andreok,

Agur guztioi.

1. Nire Amaren eta familia osoaren izenean ondorengo hitz laburrak, eskertzeko Euskaltzaindiak bere egoitzan, *oroitarria* jartzeko onartu duen erabakia.

2. Dakigun lez, nire Aitak benetan maite zuen Euskaltzaindia, euskal erakunde bat bezala, gure Euskal Herriko Iparra eta Hegoa eta zazpi herrialdeak elkartzen duen Erakundea.

**EUSKALTZAINDIAK,
JOSE MARIA MAKUA ZARANDONA,
BIZKAIKO DIPUTATU NAGUSI JAUNARI,
EGOITZA HAU LAGATZEA SINATU ZUEN
10.URTEURRENEAN, ESKER ONEZ.**

1995.7.10

3. Euskaltzaindia beharrean egoela ikusirik, behar bezalako egoitza prestatzen abiatu zen. Baita konpromisua hartu ere. Aita Villasante dago lekuko.
4. Guri eta euskaldun guztioi behar den bidea markatuz, ikasbidea eskainiz, batez ere gugandik baztertze hain hedatuak dauden, zoritxarrez, gutxieteko, erdeinatze eta ahultze ohitura maltzurak kritikatzekoan gure funtsezko erakundeak.
5. Familia osoaren izenean eskertzen dut, Berak- gure Aitak- eginikoa aintzat hartu duzuelako.